

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва
Факультет менеджменту і економіки
Кафедра педагогіки, психології та права

ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни
«АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО»

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)
Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність – 073 «Менеджмент»

Харків - 2019

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Шерстюк С.В., доцент кафедри педагогіки, психології та права,
кандидат економічних наук, доцент.

Обговорено та рекомендовано до видання
вченою радою факультету менеджменту і економіки
(протокол № 1 від «28 » серпня 2019 р.)

Доцент кафедри
педагогіки, психології та права,
кандидат економічних наук, доцент

С. ШЕРСТЮК

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Адміністративне право» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система загальних принципів і підходів наукового пізнання і забезпечує вивчення загальних закономірностей адміністративно-правового регулювання суспільних відносин, науково обґрунтованих рекомендацій і пропозицій, спрямованих на зміну, вдосконалення адміністративно-правових норм і, насамперед, на підвищення їх ефективності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Загальна частина адміністративного права.
2. Спеціальна (особлива) частина адміністративного права.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета вивчення дисципліни — надання здобувачам глибоких знань щодо основних категорій адміністративного права, сутності виконавчої влади, публічного управління; механізмів адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини; управління галузями і функціями держави; забезпечення законності в управлінській діяльності. Навчання сприятиме вільному орієнтуванню у чинному адміністративному законодавстві, системі та компетенції органів виконавчої влади і місцевого самоврядування, принципах, методах і формах управління, неухильному додержанню вимог законності у практичній діяльності

1.2. Завдання: надання здобувачам глибоких знань щодо основних категорій адміністративного права, сутності виконавчої влади, публічного управління; механізмів адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини; управління галузями і функціями держави; забезпечення законності в управлінській діяльності. Навчання сприятиме вільному орієнтуванню у чинному адміністративному законодавстві, системі та компетенції органів виконавчої влади і місцевого самоврядування, принципах, методах і формах управління, неухильному додержанню вимог законності у практичній діяльності.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-наукової програми *здобувачі повинні знати:*

- теоретичні і правові основи державного управління і діяльності виконавчої влади в Україні, що служать базою для розуміння особливостей правового регулювання в Україні;
- організаційно-правові основи управління в різних сферах виконавчо-розпорядчої діяльності;
- правове положення органів виконавчої влади, їх роль і місце в системі державних органів;
- принципи організації і діяльності органів виконавчої влади, їхню компетенцію і систему, правові основи взаємодії з іншими державними органами;

здобувачі повинні уміти:

- творчо аналізувати і застосовувати зміст законодавчих і інших нормативних актів, що регулюють діяльність державних органів, посадових осіб, громадських організацій і громадян;
- самостійно аналізувати і застосовувати закони й інші нормативні правові акти, що регулюють відносини в сфері реалізації виконавчої влади;
- забезпечувати дотримання і захист прав і законних інтересів громадян;
- юридично грамотно оцінювати факти, приймати обґрунтовані рішення у відповідності із законодавством про діяльність органів виконавчої влади;
- розробляти документи правового характеру, здійснювати експертизу нормативних правових актів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі набувають такі **компетентності**:

інтегральна компетентність – здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

загальні компетентності:

- оволодіння загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду;
- здатність діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності.

спеціальні компетентності:

- здатність до пошуку, обробки та аналізу та узагальнення інформації для проведення самостійних наукових досліджень у сфері менеджменту.

Програмні результати навчання:

- формувати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями у сфері менеджменту;
- ініціювати, розробляти та реалізовувати проекти у сфері менеджменту, управляти ними та здійснювати пошук партнерів для їх реалізації;
- діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення результатів та їх впровадження.

Міждисциплінарні зв'язки

Дисципліна та її розділи, що передують вивченню дисципліни:

1. Філософія. 2. Педагогіка вищої школи.

Дисципліна та її розділи, у яких використовують матеріали дисципліни:

Захист дисертаційної роботи.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна частина адміністративного права.

Тема 1. Адміністративне право як галузь права України. Державне управління.

Адміністративне право як галузь права України. Предмет і метод адміністративного права. Джерела адміністративного законодавства. Кодекс України про адміністративні правопорушення як базове джерело адміністративного законодавства.

Державне управління та його характерні риси. Поняття і методи державного управління. Адміністративний примус як метод державного управління. Нормативно-правові акти управління.

Співвідношення виконавчої влади, державного управління та адміністративного права.

Тема 2. Предмет, метод і система адміністративного права.

Поняття предмету адміністративного права та значення основних методів адміністративного права. Система адміністративного права.

Загальна та спеціальна (особлива) частини адміністративного права України.

Тема 3. Суб'єкти адміністративного права. Державна служба в Україні.

Сутність та види суб'єктів адміністративного права. Індивідуальні та колективні суб'єкти. Фізичні та юридичні особи як суб'єкти адміністративних правовідносин. Адміністративний статус громадян.

Поняття та загальна характеристика державної служби та служби в органах місцевого самоврядування. Державні службовці як суб'єкти адміністративного права. Закон України «Про державну службу в Україні», його загальна характеристика.

Тема 4. Адміністративна відповідальність. Проведення у справах про адміністративне правопорушення.

Поняття, ознаки й різновиди адміністративних правопорушень. Склад адміністративного правопорушення. Поняття і ознаки адміністративної відповідальності. Підстави для адміністративної відповідальності. Види адміністративних стягнень відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Сутність і види адміністративного провадження. Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення, їх правова характеристика.

Тема 5. Проведення у справах про адміністративне правопорушення. Накладення адміністративного стягнення.

Сутність і види адміністративного провадження. Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення, їх правова характеристика.

Загальні правила накладення адміністративного стягнення. Пом'якшуючі та обтяжуючі обставини при накладенні адміністративного стягнення. Строки накладення адміністративного стягнення.

Тема 6. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень.

Загальні положення виконання постанов про накладення адміністративного стягнення відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення. Оскарження постанови про накладення адміністративного стягнення.

Змістовий модуль 2. Спеціальна (особлива) частина адміністративного права

Тема 7. Правові засади управління економікою, фінансами та промисловістю.

Необхідність та характер державного управління економікою. Зміст державного керівництва у сфері економіки. Організаційно-правові засади управління фінансами.

Система центральних і місцевих органів управління у сфері економіки і фінансів.

Система органів управління промисловістю. Державний контроль і нагляд в управлінні промисловістю.

Тема 8. Адміністративні правопорушення у сільському господарстві.

Управління використанням та охороною природних ресурсів.

Компетенція державних органів у сфері управління сільським господарством. Характеристика глави 9 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Організаційно-правові засади управління використанням та охороною природних ресурсів.

Тема 9. Адміністративні правопорушення, що посягають на громадський порядок і громадську безпеку.

Характеристика глави 14 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Тема 10. Адміністративні правопорушення пов'язані з корупцією.

Характеристика глави 13-А Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Тема 11. Управління національною безпекою, обороною, внутрішніми справами та юстицією.

Сутність і зміст охорони праці. Організація охорони праці та техніки безпеки на підприємстві. Органи нагляду та контролю за охороною праці, їх повноваження.

Умови праці та додаткові гарантії для окремих категорій працівників (жінок, неповнолітніх осіб, інвалідів тощо)

Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці.

3. Рекомендована література

Базова

1. Адміністративне право України: Навч. посібник / За ред. Т.О. Кололмоєць, Г.Ю. Гулевської. – К. «Істина», 2018. – 213 с.
2. Колодій А. М., Олійник А. Ю. Права людини і громадянина в Україні: Навч. посіб. - К.: Юрінком Інтер, 2013.
3. Основи держави і права: Навч. посібник / За ред. В.В. Комарова. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2001. – 260 с.
4. Основи правознавства України: Навч. посібник / Ківалов С.В., Музиченко П.П., Крестовська Н.М., Крижанівський А.Ф. - Х.: Одиссей, 2012. – 400 с.
5. Основи правознавства: Навч. посіб. Р.9 Адміністративний проступок і адміністративна відповідальність / За заг. ред. ПЛ. Гнатенко. - К.: Юридична книга, 2004. - 320 с.

6. Основи правознавства: Навч. посіб. / Під заг. ред. В.П. Пастухова. - К.: Алерта. 2005. - 377с.
7. Правознавство: Навч. Посібник. Т.3. Адміністративне право України / За ред. П.Д. Пилипенка. – Львів: «Новий світ-2000», 2007. – 380 с.
8. Правознавство: Навч. посібник / За ред. М.В. Кравчука. – Тернопіль: «Новий Світ - 2000», СПД ФО «В.М. Піча», 2007. – 516 с.

Допоміжна

1. Акт проголошення незалежності України: Прийнятий Верховною Радою України 24 серпня 1991 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. - 1991. - № 38. - Ст. 502.
2. Декларація про державний суверенітет України: Прийнята Верховною Радою Української РСР 16 липня 1990 р. - К.: Україна, 1991.-8 с.
4. Конституція України від 28.06.96 (зі змінами і доповненнями) // ВВР України. – 1996. - №30.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Х.: Одиссей, 2018.

15. Інформаційні ресурси

1. Копиленко О.П. Правознавство. Навч. посібник. – 2007. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15840720/pravo/pravoznavstvo_-_kopilenko_op
– Назва з тит. екрана.
2. Кунченко-Харченко В.І. Правознавство. Навч. посібник. – 2011. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/11750204/pravo/pravoznavstvo_-_kunchenko-harchenko_vi
– Назва з тит. екрана.
3. Олійник А.Ю. Правознавство. Підручник. – 2009. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://pidruchniki.ws/10550123/pravo/spisok_vikoristanih_dzherel#493
– Назва з тит. екрана.
4. Кириченко В.М. Правознавство. Модульний курс. – К., 2007. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
Тема 10. Основи адміністративного права с.187-205
[http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/CUL/36-Pravoznavstvo\(MK\)-Kirichenko.pdf](http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/CUL/36-Pravoznavstvo(MK)-Kirichenko.pdf)
5. Правознавство. Підручник / За заг. ред. Крестовської Н.М., Кулініч О.О., Романадзе Л.Д. – Одеса: ОНЕУ, 2015. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
Розділ 3. Адміністративне право с. 112-161
<http://dspace.oneu.edu.ua › jsui › bitstream › Правознавство PDF>
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення (КУпАП) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> – Назва з тит. екрана.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання. Система оцінювання результатів успішності засвоєння знань, вмінь, комунікацій, автономності та відповідальності здобувачів включає поточний та модульний контроль результатів навчання.

Підсумкове оцінювання рівня знань здобувачів з адміністративного права здійснюється на основі результатів поточного модульного контролю, індивідуальної та самостійної роботи здобувачів, підсумкового контролю знань здобувачів за 100-бальною шкалою.

Поточний модульний контроль з адміністративного права включає в себе дві модульні контрольні роботи з вивчених тем, які проводяться письмово у формі теоретичних і тестових завдань. Знання та вміння здобувачів оцінюються за допомогою:

- здійснення моніторингу роботи здобувачів при обговоренні практичних ситуацій, задач та обґрунтуванні відповіді. Критеріями оцінки є спосіб подачі ідеї, підкріплення її законодавчою базою, вміння презентувати та відстоювати свої пропозиції;

- індивідуального виступу за проблематикою семінарського заняття. Критеріями оцінки є спосіб подачі інформації, її зміст, підкріплення прикладами, аналіз та висновки.

Підсумковий контроль з адміністративного права проводиться у формі усного заліку.

Додатково заохочується виступи здобувачів на засіданнях наукового гуртка з правових дисциплін та наукових конференціях.